

**III ВСЕУКРАЇНЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ
“ДОМБРОВСЬКІ ХІМІЧНІ ЧИТАННЯ”
ПРИСВЯЧЕНА 95-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВИДАТНОГО
УКРАЇНСЬКОГО ХІМІКА, ДОКТОРА ХІМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА
АНДРІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА ДОМБРОВСЬКОГО
(1912-1992)**

III Всеукраїнська конференція “Домбровські хімічні читання” відбулася на базі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка з 16 до 18 травня 2007 р. Співorganizаторами конференції виступили Інститут органічної хімії НАН України (м. Київ) та Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України (м. Київ). До оргкомітету було подано 120 заявок на участь у конференції. У конференції безпосередньо взяло участь 90 представників з 26 наукових установ та навчальних закладів України, зокрема Інституту органічної хімії НАН України, Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України, Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка АМН України, НТК «Інститут монокристалів» НАН України, Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Львівського національного університету ім. Івана Франка, Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Дніпропетровського національного університету, Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя, Житомирського державного університету ім. І. Франка, Хмельницького національного університету, Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут”, Національного університету “Львівська політехніка”, Національного технічного університету „Харківський політехнічний інститут”, Українського державного хіміко-технологічного університету (м. Дніпропетровськ), Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Луганського національного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка, Сумського державного педагогічного університету ім. А.С. Макаренка, Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці), Івано-Франківського державного медичного університету, Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій ВМУРОЛ «Україна», Державного виробничого підприємства „Скіф” Київської міської державної адміністрації.

За дорученням ректора університету конференцію відкрив перший проректор ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, член-кор. АПН України, професор Терещук Г.В. З доповідями про життєвий шлях та науково-педагогічну діяльність проф. А.В. Домбровського виступили директор Інституту органічної хімії НАН України, академік НАН України, професор Лозинський М.О. та заступник директора Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України, член-кор. НАН України, професор Ковтун Г.О.

Пропонуємо виступ директора Інституту органічної хімії НАН України, академіка НАН України, професора Лозинський М.О.

Вельмишановний Пане Ректоре! Шановні колеги, дорогі друзі! Учасники та гості конференції!

Дозвольте щиро привітати всіх присутніх з прибуттям на III-ю Всеукраїнську конференцію „Домбровські хімічні читання 2007”, що проводиться у Вашому чудовому місті, в стінах добре знаного в нашій державі Національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, з нагоди 95 роковин від дня народження видатного хіміка-органіка, доктора хімічних наук, професора Андрія Володимировича Домбровського.

Народна мудрість говорить – якщо не поважайш своїх великих попередників, то і сам не заслуговуєш на повагу. Із великим задоволенням відзначаю, що хімічна громадськість добре пам’ятає і шанує Андрія Володимировича – без перебільшення визначну постать в українській хімічній науці ХХ століття. Добре, що керівництво Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка також посприяло вшануванню пам’яті видатного діяча хімічної науки в Україні. Адже без пам’яті про минуле немає майбутнього.

Звертаючись до постаті Андрія Володимировича хочу відзначити, що його добре знав весь колектив Інституту органічної хімії Національної академії наук України, де він впродовж довгих 10 років був членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій. Мені добре запам’ятались його яскраві виступи на засіданнях Вченої ради як опонента, або в наукових дискусіях, які практично не проходили без його участі. Завжди це були конкретні, доброзичливі поради, намагання підтримати дисертанта - зазвичай, молоду людину, що робить тільки перші кроки по кам’янистій дорозі науки. У Андрія Володимировича в нашому Інституті було багато добрих друзів, молоді співробітники ставились до нього з величезною повагою. Серед близьких друзів Андрія Володимировича був і мій науковий керівник - доктор хімічних наук, професор Петро Соломонович Пелькіс. Добре пам’ятаю, як досить часто, після закінчення засідання Вченої ради Андрій

Володимирович приходив до Петра Соломоновича в його робочий кабінет завідувача відділом і за чашкою кави вони - обидва ветерани Великої Вітчизняної кровопролитної війни згадували важкі воєнні шляхи, ті небезпечні ситуації, в котрі їм неодноразово доводилось потрапляти. Часто можна було чути, а пам'ятаєш Петро, а пам'ятаєш Андрій, коли розмова йшла про військові операції тих часів, або конкретні обставини на фронті.

Професор Домбровський А.В. був дуже талановитою, всебічно обдарованою людиною. Він був і прекрасним педагогом, і вченим з надзвичайно глибокими та багатогранними, енциклопедичними знаннями, і здібним організатором. В нього був прекрасний сильний голос і багато з тих, хто його добре знав, вважали, що він міг стати видатним співаком. Але любов до хімії перемогла.

Добре пам'ятаю з якою повагою відносились до свого вчителя і наставника його учні, а їх у нього було багато. Він виховав цілу плеяду талановитих хіміків, що стали докторами та кандидатами наук. Його учнями в свій час були і мої теперішні добрі друзі - професори Микола Іванович Ганущак, Ярослав Григорович Бальон, Богдан Дмитрович Грищук, М.В. Вовк, Б.М. Кожушко, а також В.А. Венгржановський, В.М. Найдан. Я часто згадую з яким захопленням вони розповідали про лекції Андрія Володимировича, на які приходили не лише студенти-хіміки, але і студенти інших факультетів - біологи.

Андрій Володимирович залишив після себе значний науковий доробок. Він є автором багатьох статей, підручників, авторських свідоцтв на винаходи, методичних рекомендацій, збірок лекцій із спецкурсів. Фахівцям, які працюють в галузі фосфорорганічної хімії, добре відомі хімічні реагенти, що носять ім'я - реагенти Домбровського - вінілфосфонієві солі. Андрій Володимирович був надзвичайно працьовитою людиною і такої ж самовідданості в праці вимагав від своїх учнів. Хіміки України цілком справедливо і без перебільшення назвали „школою Домбровського" той великий творчий колектив, який за багато років сформувався навколо його постаті як вченого, педагога, організатора.

Професор Домбровський А.В. був справжнім інтелігентом, надзвичайно витриманою, тактовною, доброзичливою людиною. Він з однаковою повагою ставився як до професора, так і до студента-першокурсника. Йому були притаманні глибока любов до людей, до науки, до мистецтва.

Андрій Володимирович був справжнім патріотом України. Після того, як за певних обставин та не з своєї волі, він був змушений покинути аудиторії і лабораторії Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, йому неодноразово надходили запрошення на роботу з різних учбових і наукових закладів Росії, в тому числі і із Москви, але він не хотів виїжджати з України і обрав Ніжинський педагогічний інститут місцем своєї роботи, очолив кафедру, з колективом якої продовжував продуктивно працювати до останніх днів.

Сьогодні, згадуючи про Андрія Володимировича, хочу висловити впевненість, що добра і світла пам'ять про нього збережеться в душах і серцях всіх, хто його знав, хто з ним спілкувався, хто і зараз звертається до його книг та наукових праць.

Зважаючи на величну постать Андрія Володимировича як вченого та заслуги цієї людини перед наукою і суспільством, хочу висловити сподівання, що спільними зусиллями Ректоратів Чернівецького національного університету та наукових колективів хімічних факультетів Тернопільського національного педагогічного університету, Ніжинського національного університету буде здійснено повне видання наукових праць професора Домбровського А.В. і тим самим буде увічнена пам'ять про нього не лише для сьогодення, але і для прийдешніх поколінь науковців, які повинні знати та виховуватись на доробках своїх попередників.

На завершення хочу висловити щире подяку Керівництву Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, і особисто його ректору, чл.-кор. АПН професору Кравцю Володимирі Петровичу, колективу кафедри хімії, які провели величезну роботу з організації та підготовки III Всеукраїнської конференції „Домбровські хімічні читання 2007", забезпечили її чітку роботу, а всім учасникам та гостям цього авторитетного наукового форуму побажати плідної праці, нових успіхів як у їхніх майбутніх наукових дослідженнях, так і на ниві педагогічної діяльності, доброго здоров'я та творчого натхнення. Дякую за увагу.

На конференції працювало 3 секції: «Синтез органічних сполук», «Будова і реакційна здатність органічних сполук» та «Актуальні питання методики викладання органічної хімії у вищій школі». Заслужано 35 усних та представлено 116 стендових доповідей, зокрема на секції «Синтез органічних сполук» – 16 усних та 84 стендових, на секції «Будова і реакційна здатність органічних сполук» – 14 усних та 25 стендових і на секції «Актуальні питання методики викладання органічної хімії у вищій школі» – 5 усних та 7 стендових доповідей. Матеріали конференції опубліковані у вигляді збірника тез, обсягом 186 сторінок. Співавторами тез доповідей стали 313 осіб, в тому числі і зарубіжні автори – представники Інституту органічної хімії Університету Юстуса Лібіха, м. Гессен (Німеччина), Університету м. Грац (Австрія), Познанського медичного університету ім. Кароля Марцінковського (Польща). Окремий розділ збірника тез доповідей присвячений спогадам про проф. А.В. Домбровського. За результатами роботи конференції прийнято наступне рішення:

1. Відзначити актуальність проведення III Всеукраїнської конференції “Домбровські хімічні читання” та вважати конференцію такою, що відбулася.

2. Висловити подяку організаторам конференції за високий рівень підготовки та організації.
3. Рекомендувати публікацію матеріалів конференції у спеціальному випуску «Наукових записок ТНПУ ім. В. Гнатюка, Серія: Хімія».
4. Провести IV Всеукраїнську конференцію “Домбровські хімічні читання” у 2009 році на базі Львівського національного університету ім. Івана Франка.

*Співголови оргкомітету
III Всеукраїнської конференції
“Домбровські хімічні читання”
акад. НАН України М.О. Лозинський,
чл.-кор. НАН України, проф. Г.О. Коетун,
проф. Б.Д. Грищук*